

106 § Helsingin seurakuntayhtymän vuoden 2022 talousarvioehdotuksen sekä vuosien 2022-2024 toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksen hyväksyminen

Päätösehdotus

Yhteinen kirkkovaltuusto päättää:

- 1) merkitä liitteinä esitetyt seurakuntaneuvostojen lausunnot ehdotuksesta talousarvioksi 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2022-2024 tiedoksi.
- 2) merkitä selostuksessa esitetyt, kohdan 1 lausuntoihin annetut vastineet sekä henkilöstöosaston kommentit henkilöstöön liittyen tiedoksi.
- 3) hyväksyä ehdotuksen Helsingin seurakuntayhtymän talousarvioksi 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2022-2024 tavoitteineen ja sitovuusmääräyksineen.
- 4) hyväksyä ehdotuksen Hautainhoitorahaston talousarvioksi 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2022-2024.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Käsittely

Hallintojohtaja Juha Silander esitteli asiaa.

Käsittelyn aikana käytettiin 17 puheenvuoroa.

Päätöshistoria

Yhteinen kirkkoneuvosto 7.10.2021 299 §

Päätösehdotus

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää:

- 1) hyväksyä lausunnoille lähetettäväksi ehdotuksen vuoden 2022 talousarvioksi sekä vuosien 2022–2024 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi.
- 2) pyytää seurakuntaneuvostojen ja yhteistyötoimikunnan lausunnot ehdotuksesta vuoden 2022 talousarvioksi sekä vuosien 2022–2024 toiminta- ja taloussuunnitelmaksi. Lausunnot tulee antaa 12.11.2021 mennessä.
- 3) käsitellä seurakuntien ja yhteistyötoimikunnan antamat lausunnot ja tasapainottamissuunnitelmat kokouksessaan 25.11.2021.

Käsittely

Risto Harju poistui pykälän käsittelyn aikana.

Vt. hallintojohtaja Juha Silander selosti asiaa.

Juha Silander teki esityslistan sivulle 21 ja liitteenä olevaan talousarviokirjaan seuraavan muutoksen:

XX merkintä korjattiin numeroksi 18.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Yhteinen kirkkoneuvosto 25.11.2021 357 §

Päätösehdotus

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää:

- 1) merkitä liitteinä esitetyt seurakuntaneuvostojen lausunnot ehdotuksesta talousarvioksi 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2022-2024 tiedoksi.
- 2) merkitä selostuksessa esitetyt, kohdan 1 lausuntoihin annetut vastineet sekä henkilöstöosaston kommentit henkilöstöön liittyen tiedoksi.
- 3) merkitä liitteinä esitetyt Helsingin Mikaelin seurakunnan, Töölön seurakunnan sekä Matteus församlingin laatimat talouden tasapainottamissuunnitelmat tiedoksi.

Yhteinen kirkkoneuvosto päättää esittää yhteiselle kirkkovaltuustolle, että se päättää:

- 5) merkitä liitteinä esitetyt seurakuntaneuvostojen lausunnot ehdotuksesta talousarvioksi 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2022-2024 tiedoksi.
- 6) merkitä selostuksessa esitetyt, kohdan 1 lausuntoihin annetut vastineet sekä henkilöstöosaston kommentit henkilöstöön liittyen tiedoksi.
- 7) hyväksyä ehdotuksen Helsingin seurakuntayhtymän talousarvioksi 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2022-2024 tavoitteineen ja sitouusmääräyksineen.
- 8) hyväksyä ehdotuksen Hautainhoitorahaston talousarvioksi 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2022-2024.

Käsittely

Seurakuntayhtymän johtaja Juha Rintamäki selosti asiaa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Selostus

Yhteinen kirkkoneuvosto päätti 7.10.2021 hyväksyä lausunnoille lähetettäväksi vuoden 2022 talousarvioehdotuksen ja vuosien 2022–2024 toiminta- ja taloussuunnitelman. Yhteinen kirkkoneuvosto pyysi seurakuntaneuvostoilta ja yhteistyötoimikunnalta lausunnot 12.11.2021 mennessä.

Yhteisen kirkkoneuvoston 7.10.2021 käsittelemään vuoden 2022 talousarvioehdotukseen on tehty seuraavat tekniset korjaukset yhteisen seurakuntatyön sekä yhteisten seurakunnallisten tehtävien säästöihin:

- sivu 108: yhteisen seurakuntatyön osaston 301 osalta ”säästö yhteensä” oli talousarviokirjassa ennen korjausta -1.181.780e, korjauksen jälkeen -767.470e. Erotus: +414.310 euroa johtuu Lehtisaaren nuorisokodin vuoden 2020 tilinpäätöissä säästön lisäyksestä (399.063 euroa) osastoon 301, koska Lehtisaaren nuorisokoti on siirretty osastoon 301 vuonna 2021 sen aiemmin olleen erillinen osasto yhteisten seurakunnallisten tehtävien osastossa 300. Lisäksi Lehtisaaren nuorisokodin vuoden 2021 talousarviossa suunniteltu säästön käyttö (15.247 euroa) on lisätty osaston 301 säästöihin, koska suunniteltu säästön käyttö oli virheellisesti vähennetty kahdesti.

- sivu 104: yhteisten seurakunnallisten tehtävien osaston 300 osalta ”säästö yhteensä” oli talousarviokirjassa ennen korjausta -368.162 euroa, korjauksen jälkeen -415.509 euroa. Erotus: -47.347 euroa johtuu toimintakulttuurin muutoksen (potti- ja sponssi) vuoden 2020 säästön vähennyksestä (-62.593 euroa), koska se oli virheellisesti mukana säästöissä, vaikka säästöä ei enää käytetä. Lisäksi suunnitellusta säästön käytöstä on poistettu kahdesti mukana ollut Lehtisaaren nuorisokodin vuoden 2021 talousarviossa suunniteltu säästön käyttö (+15.247 euroa).

Lisäksi yhteisen seurakuntatyön henkilöstösuunnitelmaan on tehty muutoksia, alkaen sivulta 164.

Määräaikaan mennessä 11 seurakuntaa ovat antaneet lausunnon. Seurakuntien lausunnot ovat liitteenä. Malmin seurakunta puoltaa talousarvion hyväksymistä ilman kysymyksiä tai kommentteja. 9 seurakuntaa sekä yhteistyötoimikunta eivät jättäneet erillistä lausuntoa.

Seuraavassa on yhteisen kirkkoneuvoston vastineet seurakuntien lausunnoissa esitettyihin kysymyksiin ja ehdotuksiin *kirjoitettu kursivoidusti*.

Haagan seurakunta

”Henkilöstövähennystavoitteissa on huolehdittava siitä, että vähennykset eivät kohdistu yksinomaan seurakuntiin. Seurakuntien lakisääteisten ydintoimintojen turvaaminen on ykkösprioriteetti. Käsillä olevan suunnitelman mukaan seurakunnat sitoutuvat vähentämään papistoa, diakoniatyöntekijöitä ja kasvatuksen ammattilaisia, mutta esimerkiksi yhteisen seurakuntatyön Varustamoihin suunnitellaan palkattavan lisää henkilöstöä. Käytännössä tämä tarkoittaa diakoniatyön siirtymistä seurakunnilta pois. Diakoniatyö on kirkkolain mukaan seurakunnan lakisääteinen perustehtävä (KL 4, §1).”

Varustamoihin ei ole suunnitteilla palkata lisää henkilökuntaa. Mikäli tullaan siihen tulokseen, että tarvitaan lisää työntekijöitä, niin varustamoihin siirretään muualta henkilökuntaa. Ajatuksena on myös lisätä seurakuntien/rovastikuntien/alueen mahdollisuuksia vaikuttaa päätökseen, tai jopa niin

että vastuu varustamoista kokonaan siirtyy seurakunnille. Mikäli varustamot eivät toimi yhteistyön alustana niin pitää löytää uusi malli diakoniselle yhteistyölle.

”Tiloja Haagan seurakunnalta ei voi juuri vähentää, mutta Huopalahden kirkon muutamia tiloja voidaan muuttaa palvelemaan liiketoimintaa ja jopa asuinkäyttöä. Tämän edistäminen vaatii nykyistä rivakampaa otetta seurakuntayhtymän kiinteistöosastolta. Tarvittaessa kirkolle mahtuu myös toimistotiloja esimerkiksi seurakuntayhtymän työntekijöille (noin kymmenen työpistettä järjestettävissä). Kiinteistöjen yhteiskäyttöä on mahdollista kehittää naapuriseurakuntien kanssa.”

Vastine: Asuinkäyttö otetaan selvitykseen samassa yhteydessä toisen saman sisältöisen kohteen kanssa. Muutos edellyttää käyttötarkoituksen muutosta rakennusvalvonnasta, suunnittelua ja tilojen muutostöitä. Asian aikataulu: tutustuminen vielä tämän vuoden puolella ja sen jälkeen sovitaan jatkoaikataulu.

Toimistotilojen osalta asia käsitellään Rohkeasti yhdessä –prosessin osana.

Kallion seurakunta

”Investointien osalta pidämme edelleen valittua tasoa epärealistisenkin matalana sekä verrattuna korjausvelkaan, että tarvittaviin toiminnallisiin investointeihin, erityisesti tietohallintojärjestelmiin.”

Vastine: Rohkeasti yhdessä –prosessissa asetetut nettoinvestointien vuotuiset maksimiarvot edellyttävät merkittävää (n. 25 %) kiinteistökannasta luopumista. Seurakuntayhtymän taloudellinen kantokyky edellyttää investointimäärärahojen pysyvää kohtuullistamista huomattavasti nykyistä alemmalle tasolle. ICT-investointien nettomaksimiarvoissa on pyritty huomioimaan tulevana vuosina tarvittavat tietohallintojärjestelmien uushankinnat ja päivittämiset.

”Talousarviokirjan (s.168) henkilöstöliitteet ovat seurakunnan kaipaamaa tietoa seurakuntayhtymän ja yhteisen seurakuntatyön henkilöstörakenteen suunnitelmasta kehityksestä. Ikävä kyllä ne ovat ilmeisen virheelliset eivätkä sisällä suunnitelmakauden tietoa, koska moni luku, kuten vieraskielisten työntekijöiden määrä, puuttuu, ja näin ollen myöskään yhteenlaskettu summa ei pidä paikkansa.”

Vastine: Valitettavasti henkilöstöliitteeseen on tullut virhe, kun tietoja on syötetty. Asia on korjattu ja oikeat tiedot otettu mukaan liitteeseen.

” Kolmantena huomiona muistutamme, että investointien osalta olisi tärkeä pohtia myös tuottavien kiinteistöinvestointien listaa, jossa tilojen muutoksilla ja remontoinnilla voidaan saavuttaa tuloja. Tällaisena olemme esittäneet Kallion kirkon tornin remontoimista maksulliseen vierailukäyttöön ja yhteinen kirkkovaltuusto on päättänyt, että asiaa selvitetään.”

Vastine: Kyseinen asia ei ole uusi ja sitä on alustavasti selvitetty kiinteistöosaston toimesta. Pelastusviranomaisen kannanotto oli, että nykyiset portaat eivät ole riittävä ja turvallinen yhteys, vaan vierailukäyttö edellyttäisi poistumistiejärjestelyjä (varapoistumistie). Lisäksi vierailukäytön osalta portaat ovat niin tapaturmaherkät, että selvityksessä oli mahdollinen hissiyhteyden rakentaminen. Tämän alustavan selvityksen perusteella kustannukset ja yksityiskohtaisempi suunnittelu todettiin niin arvokkaaksi, että kyseessä olisi menoerä. Tuotot eivät vastaisi kuluja vähään aikaan, todennäköisesti vuosikymmeniin, joten hankkeen edistämistä ei ole nähty perusteltuna.

Kannelmäen seurakunta

”Kokonaismäärärahan jakoperusteissa yhteisen seurakuntatyön ja seurakuntien välillä resursoinnin painopisteen on oltava rohkeasti seurakunnissa tehtävässä hengellisessä työssä.”

Vastine: Rohkeasti yhdessä –lausunnoista saadun palautteen perusteella kokonaismäärärahan jako seurakuntien ja yhteisten palveluiden kesken esitetään päätettäväksi tässä vaiheessa vain suunnittelukauden 2023-2025 osalta. Yhteisissä palveluissa on käynnistetty erityinen priorisointiprojekti sen selvittämiseksi, mitä palveluita on jatkossa mielekästä / mahdollista / tarpeellista tuottaa yhteisten palveluiden toimesta.

”Seurakuntien toimintaedellytysten turvaaminen edellyttää entistä suurempaa osuutta kokonaismäärärahan jaosta seurakunnissa tehtävälle hengelliselle työlle ja yhteisen seurakuntatyön rakenteiden saneerausta.”

Vastine: Vuoden 2022 talousarviossa noudatetaan nyt käytössä olevia jakoperusteita. RY-ohjelmassa otetaan jakoperusteet sekä Yhteisen seurakunnallisten tehtävien järjestelyt huomioon.

”Seurakuntaneuvosto vetoaa Helsingin seurakuntayhtymän yhteiseen kirkkoneuvostoon ja kirkkovaltuustoon, että Kannelmäen kirkon tonttia koskevia välttämättömiä kiinteistöratkaisuja edistetään ponnekkaasti ja viivyttämättä että Kannelmäen kirkon uudisrakennuksen investointimenot lisätään käsiteltävälle kaudelle mukaan.”

Vastine: Kohteen korjaustarve on ollut pitkään tiedossa ja hanketta on edistetty. Valitettavasti Helsingin kaupunkia ei ole saatu kirjallisesti sitoutumaan hankkeeseen sisältyvän päiväkotiosuuden osalta. Tämänhetkisen tiedon mukaan päiväkodin tulo kohteeseen on epätodennäköistä. Tästä syystä kohteen osalta harkitaan muita käyttötarkoituksia ja tässä keskeisenä on Rohkeasti yhdessä – prosessin yhteydessä mahdollisesti tehtävät päätökset ja linjaukset.

Munkkiniemen seurakunta

”Toivomme keskustelua siitä, mitkä ovat taloudelliset minimiedellytykset, joilla seurakunta kykenee hoitamaan perustyönsä ja palvelemaan alueen asukkaita. Seurakuntien toimintaedellytysten turvaaminen edellyttää entistä suurempaa osuutta kokonaismäärärahan jaosta seurakunnissa tehtävälle hengelliselle työlle ja yhteisen seurakuntatyön rakenteiden saneerausta.”

Vastine: kts. Kannelmäen ja Roihuvuoren seurakunnille annetut vastineet.

”Munkkiniemen seurakunnan ja Länsi-Helsingin seurakuntien kannalta koko Varustamo-rakenteen arviointi on keskeistä. Länsi-Helsingissä Varustamo ei ole eikä yhtymä ole osoittanut siihen resursseja tulevalla suunnittelukaudella. Länsi-Helsingin diakoninen palvelu, tuki ja kokonaisresursointi tulee suunnitella alueen tarpeiden ja erityispiirteiden pohjalta pitäen mielessä, että diakoniatyö on seurakuntien lakisääteinen perustehtävä eikä saa etäännyä liian kauas seurakunnista.

On huolehdittava siitä, että henkilöstövähennykset eivät kohdistu yksinomaan seurakuntiin. Kuten Munkkiniemen seurakuntaneuvosto Rohkeasti yhdessä – lausunnossaan totesi, näkisimme karsimisen varaa seurakuntayhtymässä erityisesti projekti- ja kehittämistehtävissä.”

Vastine: Länsi-Helsingin seurakunnat ovat hakeneet diakoniapainotteista projektimäärärahaa oman varustamon perustamiseen. Yhteinen kirkkoneuvosto ei

ole vielä ottanut kantaa projektiin, mutta valmistelussa on suhtauduttu positiivisesti hakemukseen, nimenomaan siksi että diakoniatyö tulevaisuudessa tulee suunnitella helsinkiläisten tarpeiden mukaan huomioiden alueellisia erityispiirteitä.

Henkilöstövähennykset ovat kohdistuneet ja kohdistuvat tulevaisuudessakin myös yhteisiin palveluihin. On kuitenkin syytä huomata, että projekti- ja kehittämisspalvelutiimit ensisijaisesti palvelevat seurakuntia ja päätöksentekijöitä. Se tarjoaa ammattitaitoa mm. verkkotyöhön, tapahtumajärjestämiseen, musiikkityöhön, markkinointiin, palvelumuotoiluun, seurakuntarajat ylittävään yhteistyöhön sekä tutkimustiedon ja kartoitusten tekemiseen. Hallinnollisesti tämä työntekijät kuuluvat kehittämisspalvelutiimiin, mutta suurin osa työajastaan käyttävät omiin perustehtäviin. Projektitiimissä on ainoastaan hankerahoitusasiantuntija palkattu yhteisillä varoilla. Hänen tehtävänsä kuuluu nimenomaan tukea seurakuntia projektirahoituksessa. Muut työntekijät toimivat projekteissa joista on päätetty erikseen. Tiimi palvelee helsinkiläisiä EU-hankkeiden (Työraiteet ja KoKo) ja Stadin safkan toimintojen kautta. Tavoitteena on lisätä useiden kymmenien Helsingissä toimivien projektien vaikuttavuutta ja näkyvyyttä.

”Investointisuunnitelmassa ei ole mukana Munkkivuoren kirkkoa, vaikka sen peruskorjaustarve on tullut ilmi jo pari vuotta sitten tehdyssä kuntokartoituksessa. Seurakuntaneuvosto toivoo, että hankkeen suunnittelu- ja selvitystyöhön varataan budjetista rahaa jo vuodelle 2022.”

Vastine: Asia otetaan käsittelyyn investointisuunnitelmaa päivitettäessä. Munkkivuoren kirkko tullaan peruskorjaamaan, mutta muutaman lähivuoden ajan resurssit ovat kiinni täysin välttämättömien peruskorjaushankkeiden suunnittelussa ja toteutuksessa. Ohjelmointi päivitetään Rohkeasti yhdessä –prosessin kiinteistöistä luopumissuunnitelman tultua hyväksytyksi.

Pitäjänmäen seurakunta

”Pitäjänmäen seurakuntaneuvosto esittää avustettavien järjestöjen joukkoon vainottuja kristittyjä avustavaa Open Doors järjestöä.”

Vastine: Avustusten kohdalla siirrytään Rohkeasti Yhdessä ohjelman myötä uuteen järjestelmään. Yhteinen kirkkoneuvosto tulee ottamaan kantaa avustuspyyntöihin vuosittain, ja silloin myös Open Doors järjestön avustaminen tulee ajankohtaiseksi.

”Pitäjänmäen kirkon muutamia tiloja voidaan muuttaa palvelemaan diakonista Varustamotoimintaa ja jopa asuinkäyttöä. Tämän edistäminen vaatii nykyistä riivakampaa otetta seurakuntayhtymän kiinteistöosastolta. Tarvittaessa kirkolle mahtuu myös toimistotiloja esimerkiksi seurakuntayhtymän työntekijöille.

Vastine: Asuinkäyttö otetaan selvitykseen samassa yhteydessä toisen saman sisältöisen kohteen kanssa. Asumiskäytön osalta asiaan liittyy merkittävää epävarmuutta, jos tilat eivät ole aikaisemmin olleet asuinkäytössä, koska emme tiedä tarkasti vielä mistä tilasta on kyse. Muutos edellyttää käyttötarkoituksen muutosta rakennusvalvonnasta, suunnittelua ja tilojen muutostöitä. Asian aikataulu: tutustuminen vielä tämän vuoden puolella ja sen jälkeen sovitaan eteneemisestä.

Toimistotilojen osalta asia käsitellään Rohkeasti yhdessä –prosessin osana.

Roihuvuoren seurakunta

”Tässä tilanteessa Rohkeasti yhdessä –hankkeeseen liittyvä ehdotus leikata seurakuntien kehysmäärärahoja 8 % aiheuttaisi monelle seurakunnalle tarpeettoman suuria taloudellisia ongelmia. Leikkausten toteuttaminen kirkollisverotulojen todellisen laskun tasoa seuraten olisi toimintamallina parempi.”

Vastine: Vaikka Rohkeasti yhdessä –ehdotusten mukaan kokonaismäärärahaa olisikin tarkoitus leikata kahdeksalla prosentilla vuoden 2023 alusta alkaen, esitetään seurakuntiin kohdistuvan leikkaustarpeen olevan selvästi alhaisempi, viimeisimmän ehdotuksen mukaan n. 5,89 % vuonna 2023, jonka jälkeen kokonaismäärärahaa kasvatettaisiin vuonna 2024 n. 0,92 % ja vuonna 2025 edelleen n. 0,91 %. Näin ollen seurakuntien määräraha olisi vuoden 2025 lopussa n. 4,16 % vuoden 2022 määrärahaa pienempi. Vastaavana aikana yhteisten palveluiden määrärahaan esitetään kohdistettavaksi n. 12,83 % leikkaukset.

Tulevaisuuden toimintaedellytysten turvaamiseksi seurakuntayhtymän kokonaiskustannustasoa on välttämätöntä alentaa järjestelmällisesti jo tässä vaiheessa, jolloin olemme rakenteellisesti valmistautuneita tulevien vuosien nykyistä merkittävästi alhaisempiin kirkollisverotuloihin. Leikkauksia ei voida toteuttaa ainoastaan kirkollisverotulojen tulevina vuosina tapahtuvaa laskua vastaavasti, koska jo tällä hetkellä seurakuntayhtymän talousarviot ovat merkittävästi alijäämäisiä.

”Suomenkielisten seurakuntien kehysosuus on vuodesta 2009 alkaen jaettu seurakuntien kesken väkiluvun suhteessa siten, että jäsenmäärän osuus on 70 % ja alueella asuvien 30 %. Jakosuhte ja sen mahdollinen muuttaminen on avattu keskustelulle osana Rohkeasti yhdessä –hanketta. Roihuvuoren seurakunta pitää tärkeänä, että laskevien talouslukujen todellisuudessa määrärahat jaetaan tulevina vuosina yksinomaan jäsenmäärän perusteella. Käytännöltä, jonka mukaan kehystä jaetaan myös asukasluvun perusteella, puuttuu strategiset perusteet. Tämä jakomalli asettaa seurakuntien jäsenet eriarvoiseen asemaan, kun muutamat seurakunnat saavat merkittävästi toisia vähemmän kohdentamatonta kehysmäärärahaa.”

Vastine: Rohkeasti yhdessä –lausuntokierroksella saatujen näkemysten pohjalta yhteiselle kirkkoneuvostolle on valmisteltu vaihtoehtoisia laskelmia siitä, miten seurakuntien määrärahaosuudet muuttuisivat, mikäli seurakuntien jäsenmäärän tai seurakuntien alueella asuvien henkilöiden painotusta määrärahaosassa muutettaisiin alkuperäiseen ehdotukseen nähden. Seurakunnille osoitettavan määrärahan uudet jakoperusteet on tarkoitus tuoda yhteisen kirkkoneuvoston ja yhteisen kirkkovaltuuston päätettäväksi tammikuussa 2022.

Vuosaaren seurakunta

” Seurakuntaneuvostomme on kiitollinen, että ”Vuosaaren kirkon peruskorjaus on tarkoitus aloittaa vuonna 2023.” Vuosaaren kirkolla toteutettiin vuonna 2020 kaksi kuntotutkimusta: Rakenne-, sisäilma- ja kosteustekninen kuntotutkimus sekä viemärijärjestelmien kuntotutkimus. Toimenpide-ehdotusluettelo oli pitkä, ja kiinteistötoimisto on teettänyt kirkossamme ylläpidollisia toimia, joilla työolosuhteet on pyritty säilyttämään asiallisina siihen saakka, kunnes peruskorjaus alkaa ja valmistuu. Olemme kiitollisia kaikista niistä monista toimenpiteistä, joilla kiinteistötoimisto on jo parantanut tilannettamme.

Lisäksi vuonna 2021 kävi homekoira merkkäämassa tiloja, joissa on erityisesti epäterveellistä homerasitusta. Koska sekä seurakuntalaiset että työntekijämme ovat oireilleet kirkkomme tiloissa, olisi terveysturvallisuuden kannalta ehdottoman tärkeää päästä aloittamaan remontti mahdollisimman pian, jottei kukaan sairastuisi vakavasti sisäilmaongelmiemme johdosta. Siksi toivomme, että kiin-

teistötoimi aloittaa vuoden 2022 aikana peruskorjausta varten valmistelevat toimenpiteet mm. remontin suunnittelun sekä kilpailutuksen, jotta kirkon peruskorjaus päästään aloittamaan hyvissä ajoin keväällä 2023 eikä vasta vuoden lopulla tai vuoden 2024 aikana.”

Vastine: Esittämämme suunnittelun aikaistaminen otetaan esille kiinteistötoimistossa töiden ohjelmoinnin ja talousarvion tarkastelun yhteydessä. Tavoitteenamme on aloittaa hankesuunnittelu kesän 2022 lomien jälkeen. Kyseessä on mittava peruskorjauskohde. Hankkeen aikataulun osalta talousarvion kehys on ratkaiseva.

Seuraavassa henkilöstöosaston kommentit henkilöstöön liittyen.

Henkilöstö

Henkilöstöosasto korostaa hyvän työnantajapolitiikan toiminta- ja menettelytapoja kaikissa olosuhteissa. Käytännössä tämä tarkoittaa mm. sitä, että henkilöstöpoliittiset toimintaperiaatteet valmistellaan yhteistyössä eri osapuolten kanssa ja että ne ovat laajasti yhteisesti ymmärrettyjä ja näitä koskevat säännöt ja ohjeistukset selkeitä, läpinäkyviä ja ymmärrettäviä. Vain tätä kautta syntyy sitoutuneisuutta.

Muutosjohtamisessa on tärkeää, että henkilöstön osaamiseen ja työhyvinvointiin resursoidaan riittävästi. Tämä tarkoittaa mm. sitä, että työhyvinvoinnin, työterveyshuollon sekä osaamisen kehittämisen resursointi on riittävä ja muutostilanteet huomioon otettavaa. Henkilöstöosasto on sitoutunut aleneviin määräraha-kehityksiin ja resurssiviisaaseen toimintaan, esim. uusi työterveyshuollon palvelusopimus on hinnaltaan aiempaa edullisempi. Samoin henkilöstön koulutusbudjetointia on pyritty kohdentamaan strategisia tavoitteita tukeviin koulutuksiin ja valmennuksiin.

Henkilöstöosasto toistaa kantanaan sen, että tulevina vuosina on pystyttävä tekemään joitakin keskeisiä, selkeitä priorisointeja sekä konkreettisesti resursoimaan niitä muutoshankkeita, joita priorisoidaan, jotta toivotut tavoitteet saavutettaisiin. Kaikissa asioissa ei voi samaan aikaan syödä ja säästää. Jos tällaisia priorisointeja tehdään, tarkoittaa se myös sitä, että organisaatioiden tuen tarve kasvaa ainakin hetkellisesti, kun uudenlaisia organisoitumisia rakennetaan. Budjetoinnissa tulee huomioida myös mahdollisen muutosturvan kustannukset.

Ikärakenne helpottaa osin henkilöstösuunnittelua, mutta ei yksistään ratkaise sitä. Tarvitaan uudenlaisia osaamisia, joita osin voidaan hankkia kouluttautumisen keinoin. Osaan tehtävistä on kuitenkin tarvetta rekrytoida osaamista muilta työmarkkinoilta. Rohkeasti yhdessä –lausunnoissa nostettiin esiin huoli seurakunnan työnantajamielikuvasta ja palkkakilpailukykyisyydestä. Henkilöstöosasto jakaa tämän esitetyn huolen ja näkee, että samalla kun henkilöstöä tuetaan kehittymään moniosaajuuteen (pois sulkematta syvällistä erityisosaamista) tulisi tämän kehityksen heijastua myös palkkausjärjestelmän kehittämiseen ja soveltamiseen. Viime aikaiset kokemukset vahvistavat sitä havaintoa, että erityisesti erityisasiantuntijuutta edellyttävissä tehtävissä meillä on käsillä jo nykyisellään suoranaisia rekrytointivaikeuksia.

Käytännön henkilöstösuunnittelussa työtä on uskallettava ajatella ja organisoida uudella tavalla. Puhuttaessa uudistuksista puhutaan usein luopumisista. Samalla on hyvä tiedostaa, että monet edessä olevat uudistustarpeet mahdol-

listavat myös asiantuntijuuden kasvattamisen ja mielekkäämmät työtehtävät. Henkilöstön resilienssiä ja kyvykkyyttä löytää uudenlaisia ratkaisuja käsillä ole- viin ongelmiin tulee paitsi tukea, myös palkita vastuunotosta ja työn kehittämi- sestä.

Erityisesti hallinnon tehtävissä tällä hetkellä painolastina ovat vanhentuneet työvälineet ja niiden myötä runsas manuaalinen työ, vanhentuneet toimintamal- lit ylläpitävät vanhentuvaa osaamista. Toteutuessaan digistrategia tehostaa eri- toten hallinnollisia prosesseja. Tämä edellyttää sitoutumista yhteisiin proses- seihin, mutta samalla mahdollistaa laajemman verkostomaisen yhteistyön hal- linnollisissa tehtävissä ja sitä myös resurssien kohdentamisen kirkon ydintehtä- vien hoitoon. Jotta nämä muutokset voitaisiin toteuttaa, on tehtävä joitakin suu- remman mittaluokan investointeja.

Nykyisenlaiset toimitilat, eritoten seurakuntien talon toimitilat eivät tue nykyisen- laisen työelämän tarpeita moniltakaan osin. Henkilöstöosasto näkee, että toimi- tilatehokkuutta voidaan merkittävästi parantaa siten, että se mahdollistaa työ- hyvinvoinnin, kohtaamiset sekä erilaiset työntekemisen tarpeet. Henkilöstön käytössä olevien työvälineiden pitää tukea paitsi monipaikkaisen työntekemisen mahdollisuutta, myös digiosaamisen kehittymisen kaikissa ammattiryhmissä.

Samalla kun suunnittelemme uudistuksia meidän tulisi samalla myös pohtia si- tä, miten voimme mitata asetettujen tavoitteiden toteutumista. Kustannustietoi- suutta ja vaikutusten arvioimisen työmenetelmiä ja niistä saatavan tiedon hyö- dyntämistä tulisikin määrätietoisesti kehittää organisaatiossamme. Meidän tulisi kyetä myös analysoimaan tarkemmin sitä, millainen sijoitetun pääoman tuotto kullakin interventiolla on, mitkä ovat asioiden suoria ja mitkä välillisiä kustan- nuksia päätöksiä tehdessämme.

Liitteet

- 8 Haaga TTS lausunto
- 9 Kallio TTS lausunto
- 10 Kannelmäki TTS lausunto
- 11 Malmi TTS lausunto
- 12 Lauttasaari TTS lausunto
- 13 Munkkiniemi TTS lausunto
- 14 Pitäjänmäki TTS lausunto
- 15 Roihuvuori TTS lausunto
- 16 Tuomiokirkko TTS lausunto
- 17 Töölö TTS lausunto
- 18 Vuosaari TTS lausunto
- 19 Helsingin Mikaelin seurakunnan tasapainotussuunnitelma
- 20 Töölön seurakunnan tasapainotussuunnitelma
- 21 Matteus församling tasapainotussuunnitelma
- 22 Ehdotus Helsingin seurakuntayhtymän talousarvioksi 2022 sekä toiminta- ja taloussuunnitelmaksi 2022-2024

